

Kommentar til
Det Danske Filminstituts oplæg
til filmaftale 2015-2018
"Film for fremtiden"

BRANCHEFORENINGEN DANSKE BIOGRAFER

Filminstituttets oplæg kaster biograferne i armene på amerikansk film

Baggrund

Det Danske Filminstitut (DFI) offentliggjorde mandag den 10. marts 2014, deres oplæg til en filmaftale for 2015-2018.

I kapitel 2 i oplægget skitseres 4 mulige veje til bedre produktionsøkonomi: Øget offentlig støtte, omfordeling af indtægter, etablering af en ny afsætningsstruktur og omfordeling af licensmidlerne til film.

Nedenstående kommentarer retter sig specielt mod Filminstituttets forslag om omfordeling af indtægter og etablering af ny afsætningsstruktur.

Præmisserne holder ikke

De digitale aktører vil ikke give fast årlig filmstøtte. Hovedforudsætningen for modellen er, at teleselskaber og andre digitale aktører hvert år skal give et tocifret millionbeløb mod at få lov til at vise de danske film meget hurtigere end i dag. Det er stærkt tvivlsomt, om de vil acceptere et sådant bidrag, og DFI er klar over dette allerede ved lanceringen af planen. I Politiken blødes op med en udtalelse om, at en hurtigere adgang til filmene vil øge sandsynligheden for at teleaktørerne vil give et bidrag. Fra YouSee lyder det da også, at det bestemt er interessant at få filmene hurtigere til rådighed, men at det vil være bedst at undgå den faste støtte og i stedet forsøge at bidrage gennem en øget omsætning på filmen. DFI's plan der over for teleaktørerne hed "noget for noget" er således allerede ved lanceringen ved at bevæge sig hen mod "noget for ingenting". Teleaktørernes interesse samler sig naturligvis om de mest succesfulde danske film, hvilket efterlader de kunstneriske i en forværret situation.

Der er ikke sket en blockbusterficering i biograferne. DFI har angivet, at der er sket en "blockbusterficering" eller i hvert fald er en begyndende tendens hertil. Med andre ord, at biograferne kun ønsker at spille de store danske film. Dette er ikke korrekt, lige siden biograferne bekostede sin meget dyre digitalisering i 2009/2010, har der været vist mindre og mellemstore danske film i et rekordstort antal danske biografale.

Der er ikke succes historier fra udlandet. DFI's oplæg til en afkortning af biografvinduet og etablering af et premium VOD vindue vil føre til en dansk enegang på området. For 3-4 år tilbage barslede de amerikanske producenter med tilsvarende tanker – disse førte til test af 14 titler i USA, som blev udsendt 2 måneder efter biografpremieren. Det førte til et fald i deres indtægter og har medført at disse planer er blevet skrinlagt. I USA pågår der pt. eksperimenter med et nyt Premium VOD vindue 3 uger før filmenes udsendelse på DVD og uden væsentlig – eller slet ingen - afkortning af biografernes traditionelle vindue. Et sådan forsøg byder biograferne naturligvis velkommen. Der har også været forsøg med såkaldt simultan release, dvs. hvor biografpremiere og premiere på home entertainment er sket samtidig. Fortalerne for disse forsøg forsøger at

fremhæve, at det resulterer i at indtægterne på home entertainment får samme niveau som biografindtægterne. Men de glemmer at nævne, at det ikke skyldes en stigning i indtægterne fra home entertainment, men derimod at indtægterne fra biograferne falder til katastrofalt lave niveauer. Det har DB påvist flere gange ved at sammenligne biografindtægterne fra lande med og uden simultan release på den pågældende titel.

Derfor virker DFI's model ikke

DFI's model sænker antallet af biografgæster. Baggrunden for DFI's oplæg er, at økonomien hos filmproducenterne er blevet forringet de senere år. Det er de fleste i branchen enige om, og man er også enige om, at årsagen er de faldende indtægter fra home entertainment. Aktørerne, herunder især teleselskaber og teleaktører, betaler ganske enkelt for lidt for rettighederne. Producenternes indtægter fra biograferne er faktisk steget og i 2013 sendte de danske biografer et historisk højt beløb videre til distributører og producenter. Det er derfor paradoksalt, at DFI vil forsøge at helbrede en syg patient ved at save det raske ben af. Det giver sig selv, at antallet af biografgæster vil falde, hvis vinduet sættes ned til 2 måneder. Dels fordi de store danske film faktisk spiller langt over 2 måneder i biografen, dels fordi et kortere vindue – som bekræftet i amerikanske undersøgelser – vil sende et klart signal til forbrugerne: "Vent med at se filmene, de kommer om kort tid i hjemmet". Et signal der især vil ramme de små og mellemstore film, hvor hovedmålgruppen mange gange er på vippen i sin beslutning om at se filmen i biografen. Disse film vil endvidere blive yderligere ramt af, at forudsætningen for et senere godt liv i home entertainment netop er at en film er gået godt i de danske biografer.

DFI's model sænker producentens indtægt pr. biografgæst. Den tid som biograferne har eksklusivitet på at vise en film, før den kommer på andre platforme er et samhandelsvilkår mellem biografen og filmens distributør. Hovedårsagen til, at biograferne historisk set altid har betalt langt mere for at vise filmen for en af sine besøgende i biografens sæde, sammenholdt med hvad home entertainment branchen har betalt for at vise samme film til en seer hjemme i sofaen, er netop begrundet i denne eksklusivitet. Det giver sig selv, at når vinduet skæres ned, så skæres der også ned i den pris biografen er villig til at betale til filmens distributør og producent for hver besøgende, der ser filmen i biografen.

Derfor vil DFI's model være direkte skadelig for dansk film

DFI's model kaster biograferne i armene på amerikansk film. Trods nogen aktørers påstande om det modsatte, så har de danske biografer altid behandlet dansk film rigtig godt. Mens nogle har givet udtryk for, at danske biografer "flår danske film af plakaterne" har danske biografer gang på gang kunne dokumentere, at biograferne behandler dansk film bedre end de udenlandske. Blandt andet premierføres danske film i stor udstrækning på de mest attraktive tidspunkter af året (efterårs- og vinterferie). Dette billede vil vende. Hvis biograferne kommer i en situation, hvor de danske film vises på andre platforme efter blot 2 måneder, når de f.eks. amerikanske film først er tilgængelige efter 4 måneder, så gør man de amerikanske film langt mere attraktive end de danske film. Konsekvensen er naturligvis, at de danske biografer fremover vil holde de amerikanske film på plakaten på bekostning af de danske – og enhver distributør og producent ved, at det meget ofte er billetsalget i den sidste del af spilleperioden, der ender med at være afgørende for om filmen giver over- eller underskud.

DFI's model øger ulovligt download af danske film. Ulovligt download af film er et problem for filmbranchen. Men problemet er faktisk ikke så stort, så længe filmen kun går i biograferne – der er altså ikke mange, som har lyst til at se en film optaget med et rystende kamera fra en biografshal. Derfor er der også kun ganske få eksempler på, at dansk film har været ulovligt tilgængeligt på nettet, mens de har været i biografvinduet. Det ulovlige download kommer derimod, når filmen bliver tilgængelig på andre platforme, for så findes filmen i en flot digital udgave til brug på nettet. DFI's oplæg vil dermed åbne op for det ulovlige download meget hurtigere efter biografpremieren end det er tilfældet i dag. Samtidig vil det digitale premium-vindue, som forslået af DFI, øge tendensen til ulovligheder, alene fordi premium-vinduet for at virke skal have en langt højere pris end de 29-49 kr. det koster at leje en film i dag. Denne højere pris vil gøre det endnu mere attraktivt at skaffe sig adgang til at se filmen ulovligt og dermed gratis.

Kontakt:

Brancheforeningen DANSKE BIOGRAFER

Vognmagergade 10

1120 København K

Tlf.: 45 46 10 52 - Fax: 45 46 10 53

E-mail: post@danske-biografer.dk

Hjemmeside: www.danske-biografer.dk

Formand:

Kim Pedersen – Mobil tlf. 20 33 53 01 –

E-mail: kp@danske-biografer.dk

Sekretariatsleder:

Jonna Jensen – E-mail: jj@danske-biografer.dk